

รวมคำบรรยาย

ภาคสอง สมัยที่ ๓๕ ปีการศึกษา ๒๕๖๕ เล่มที่ ๑๑

บทบรรณาธิการ

คำถาม ในกรณีที่มีการถอนการบังคับคดี ผู้ยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้จำนองหรือ
บุริมสิทธิ หรือเจ้าหน้าที่ขอเฉลี่ย ซึ่งได้รับอนุญาตจากศาลจะขอให้ศาลมีคำสั่งให้ผู้ยื่นคำร้อง
ขอดำเนินการบังคับคดีต่อไป ได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๒๔๕๓/๒๕๖๓

อนึ่ง ที่ศาลอุทธรณ์พิพากษาว่า ในกรณีที่โจทก์สละสิทธิในการบังคับคดีหรือเพิกเฉย
ไม่ดำเนินการบังคับคดีภายในเวลาที่เจ้าพนักงานบังคับคดีกำหนด ให้ผู้ร้องดำเนินการ
บังคับคดีต่อไปนั้น เนื่องจากปัจจุบันมีการประกาศใช้พระราชบัญญัติแก้ไขเพิ่มเติมประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง (ฉบับที่ ๓๐) พ.ศ. ๒๕๖๐ ซึ่งแก้ไขเพิ่มเติมบทบัญญัติว่า
ด้วยการบังคับคดีตามคำพิพากษาหรือคำสั่งเมื่อคดีนี้ผู้ร้องยื่นคำร้องขอรับชำระหนี้บุริมสิทธิ
จำนองวันที่ ๑๒ กุมภาพันธ์ ๒๕๖๑ ภายหลังจากที่กฎหมายใหม่ใช้บังคับในวันที่ ๕
กันยายน ๒๕๖๐ จึงต้องนำกฎหมายใหม่มาใช้บังคับแก่กรณีดังกล่าวซึ่งตามประมวล
กฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๓๒๗ บัญญัติว่า “ในกรณีที่มีการถอนการบังคับคดี
ให้เจ้าพนักงานบังคับคดีส่งคำบอกกล่าวถอนการบังคับคดีให้ผู้ยื่นคำร้องขอซึ่งได้รับอนุญาต
จากศาลตามมาตรา ๓๒๔...” ดังนั้น หากมีการถอนการบังคับคดีจึงต้องดำเนินการตาม
ขั้นตอนของบทบัญญัติแห่งกฎหมายดังกล่าว ที่ศาลอุทธรณ์มีคำพิพากษาในส่วนนี้มาจึง
ไม่ชอบ ศาลฎีกาเห็นควรแก้ไขให้ถูกต้องด้วย

คำถาม ผู้เอาประกันภัยถูกฟ้องเป็นจำเลย จะขอให้ศาลออกหมายเรียกผู้รับ
ประกันภัยเข้ามาเป็นจำเลยร่วม ต้องยื่นคำร้องพร้อมกับคำให้การหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๘๙๐๖/๒๕๖๐ การยื่นคำร้องขอให้ศาลหมายเรียกบุคคล
ภายนอกเข้ามาในคดีตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๗ (๓) ต้อง
แสดงเหตุว่าตนอาจฟ้องหรือถูกคู่ความเช่นนั้นฟ้องตนได้เพื่อการใช้สิทธิไล่เบียดหรือเพื่อใช้
ค่าทดแทน โดยต้องยื่นคำร้องพร้อมกับคำฟ้องหรือคำให้การ ถ้ายื่นภายหลังจากนั้นต้อง

แสดงเหตุให้เป็นที่พอใจของศาลว่าไม่สามารถยื่นคำร้องได้ก่อนนั้นได้แต่ต้องยื่นก่อนมีคำพิพากษา การที่จำเลยที่ ๒ ยื่นคำร้องขอให้ศาลหมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดีโดยอ้างเหตุว่าจำเลยที่ ๒ ทำสัญญาประกันภัยความเสียหายไว้กับบริษัท ล. ในฐานะนายหน้าประกันภัยและจำเลยร่วมในฐานะผู้รับประกันภัย โดยเป็นผู้รับประกันความเสียหายที่เกิดขึ้นจากการดำเนินการก่อสร้างของจำเลยที่ ๒ ซึ่งหากศาลมีคำพิพากษาให้จำเลยที่ ๒ ชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ทั้งสอง จำเลยที่ ๒ ย่อมมีสิทธิและอำนาจฟ้องร้องจำเลยร่วมและบริษัทดังกล่าวเพื่อรับผิดชอบใช้ค่าสินไหมทดแทนในวงเงินตามกรมธรรม์ประกันภัย อันเป็นการใช้สิทธิฟ้องร้องเพื่อไล่เบียดตามกฎหมาย ตามคำร้องของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่า จำเลยที่ ๒ ในฐานะผู้เอาประกันภัยมีสิทธิฟ้องบังคับจำเลยร่วมในฐานะผู้รับประกันภัยให้ชดใช้ค่าสินไหมทดแทนหากจำเลยที่ ๒ ต้องชำระค่าเสียหายแก่โจทก์ทั้งสองได้ ทั้งตามคำร้องของจำเลยที่ ๒ ดังกล่าวยังแสดงเหตุอันสมควรที่จำเลยที่ ๒ ไม่สามารถยื่นคำร้องขอให้ศาลหมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดีพร้อมกับคำให้การได้ เนื่องจากบริษัท ล. และจำเลยร่วมซึ่งเป็นผู้รับประกันภัยขอตรวจสอบความเสียหายและเจรจากับโจทก์ทั้งสองก่อน จนกระทั่งจำเลยร่วมและบริษัทดังกล่าวข้างต้นปฏิเสธไม่ยอมรับรับผิดชอบใช้ความเสียหายตามสัญญาประกันภัย จำเลยที่ ๒ จึงจำต้องยื่นคำร้องขอให้หมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดีภายหลังจากที่จำเลยที่ ๒ ยื่นคำให้การแล้ว แต่เป็นระยะเวลาก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษา และศาลชั้นต้นอนุญาตให้หมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดี คำร้องขอให้หมายเรียกจำเลยร่วมเข้ามาในคดีของจำเลยที่ ๒ จึงชอบด้วยกฎหมายตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๕๗ (๓)

คำถาม ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเป็นเจ้าผู้จัดการมรดก ผู้คัดค้านยื่นคำคัดค้านขอให้ยกคำร้องขอและตั้งผู้ร้องเป็นผู้จัดการมรดก หากศาลวินิจฉัยว่าผู้ร้องไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอจัดการมรดกศาลจะดำเนินกระบวนการและมีคำพิพากษาในส่วนของผู้คัดค้านได้หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๗๗๑/๒๕๖๒ ผู้ร้องยื่นคำร้องขอเป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย เป็นการเริ่มคดีโดยยื่นคำร้องต่อศาลเป็นคดีไม่มีข้อพิพาทตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณา

ความแพ่ง มาตรา ๑๘๘ (๑) ผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ ยื่นคำคัดค้านและขอให้ตั้งผู้คัดค้านที่ ๓ และที่ ๔ เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตาย เป็นกรณีที่บุคคลอื่นนอกจากคู่ความที่ได้ยื่นฟ้องคดีอันไม่มีข้อพิพาทได้เข้ามาเกี่ยวข้องกับคดีโดยตรงหรือโดยอ้อมให้ถือว่าผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ เป็นคู่ความ และต้องดำเนินคดีไปตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่งว่าด้วยคดีอันมีข้อพิพาท ตามมาตรา ๑๘๘ (๔) แม้ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าผู้ร้องมิได้เป็นผู้รับพินัยกรรมของผู้ตายเนื่องจากพินัยกรรมที่อ้างเป็นโมฆะ ทั้งผู้ร้องมิใช่ทายาทโดยธรรมของผู้ตายไม่มีสิทธิยื่นคำร้องขอตั้งผู้จัดการมรดกก็หาเป็นการลบล้างผลแห่งการยื่นคำร้องของผู้ร้องไม่ และไม่ทำให้คู่ความกลับคืนเข้าสู่ฐานะเดิมเสมือนหนึ่งมิได้มีการยื่นฟ้องดังเช่นกรณีที่ศาลสั่งจำหน่ายคดีในเหตุที่มีการตั้งฟ้องหรือถอนฟ้องตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๖ ประกอบมาตรา ๑๓๒ (๑) ศาลชั้นต้นมีอำนาจดำเนินกระบวนการพิจารณาและมีคำพิพากษาในส่วนของผู้คัดค้านที่ ๑ ถึงที่ ๔ เกี่ยวกับการมีฐานะเป็นทายาทโดยธรรมของผู้ตายที่จะมีสิทธิยื่นคำคัดค้านและขอให้ตั้งผู้คัดค้านที่ ๓ และที่ ๔ เป็นผู้จัดการมรดกของผู้ตายหรือไม่ต่อไป

คำถาม จำเลยซึ่งเป็นฝ่ายอุทธรณ์ແถລงต่อศาลชั้นต้นว่าจะไปติดต่อสำนักงานที่ดินเพื่อประเมินราคาที่ดินพิพาทและนำมาแสดงต่อศาลนัดหน้า หากจำเลยไม่มาศาลเพื่อตีราคาที่ดินพิพาทจะเป็นการตั้งฟ้อง หรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๑๐๗/๒๕๖๐

โจทก์ฟ้องว่า โจทก์เป็นผู้มีสิทธิครอบครองที่ดินตามหนังสือรับรองการทำประโยชน์ (น.ส.๓ ก.) โดยรับซื้อฝากจากจำเลยซึ่งไม่ได้คืนภายในกำหนด จำเลยไม่มีสิทธิอาศัยอยู่ในที่ดินของโจทก์ ขอให้บังคับจำเลยและบริวารออกจากที่ดินพิพาท ห้ามจำเลยและบริวารยุ่งเกี่ยวกับที่ดิน ดังนี้เป็นคดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้หรือคดีไม่มีทุนทรัพย์ จำเลยให้การว่า โจทก์ยินยอมให้จำเลยขยายระยะเวลาไถ่คืน จำเลยมีสิทธิครอบครองที่ดินพิพาท โจทก์ไม่มีสิทธิขับไล่จำเลยและบริวาร ฝั่งมเป็นการโต้แย้งสิทธิครอบครองในที่ดินพิพาทว่าเป็นของจำเลย จึงเปลี่ยนเป็นคดีพิพาทเกี่ยวกับสิทธิครอบครองในที่ดินอันเป็นคดีมีทุนทรัพย์ตามราคาที่ดินพิพาท มิใช่คดีที่มีคำขอให้ปลดเปลื้องทุกข์อันไม่อาจคำนวณเป็นราคาเงินได้อีกต่อไป จำเลยซึ่งเป็นฝ่ายอุทธรณ์ต้องเสียค่าขึ้นศาลในชั้นอุทธรณ์อย่างคดีมีทุนทรัพย์

จำเลยซึ่งเป็นฝ่ายอุทธรณ์ยอมอยู่ในฐานะเป็นโจทก์ชั้นอุทธรณ์ เมื่อจำเลยแถลงต่อศาลชั้นต้นว่าจะไปติดต่อสำนักงานที่ดินเพื่อประเมินราคาที่ดินพิพาทและนำมาแสดงต่อศาลในนัดหน้า จำเลยยอมต้องทราบถึงวัตถุประสงค์ของการตีราคาที่ดินพิพาทตามคำสั่งของศาลอุทธรณ์ภาค ๘ แล้ว การที่จำเลยไม่มาศาลเพื่อตีราคาที่ดินพิพาท ต้องถือว่าเป็นการเพิกเฉยไม่ดำเนินคดีภายในเวลาที่ศาลเห็นสมควรกำหนดอันเป็นการทิ้งฟ้องอุทธรณ์ตามประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความแพ่ง มาตรา ๑๗๔ (๒) ประกอบมาตรา ๒๔๖ ศาลอุทธรณ์มีคำสั่งว่าจำเลยทิ้งอุทธรณ์ชอบแล้ว

คำถาม ก่อนศาลชั้นต้นมีคำสั่งรับฎีกา โจทก์ยื่นคำร้องขอถอนฟ้องโดยอ้างเหตุว่าสามารถตกลงกันได้ไม่ประสงค์จะดำเนินคดีกับจำเลยอีกต่อไป ศาลชั้นต้นวินิจฉัยว่าคดีอยู่ระหว่างขอขยายระยะเวลาฎีกาและศาลอนุญาตโดยยังไม่ได้ยื่นฎีกา จึงอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องจำเลยได้ จำหน่ายคดีออกจากสารบบความชอบหรือไม่

คำตอบ มีคำพิพากษาฎีกาวินิจฉัยไว้ดังนี้

คำพิพากษาฎีกาที่ ๓๙๙๖/๒๕๖๑ ศาลชั้นต้นจะมีคำสั่งอนุญาตให้ถอนฟ้องได้เฉพาะก่อนศาลชั้นต้นมีคำพิพากษาเท่านั้น จะขอถอนฟ้องหลังจากศาลชั้นต้นพิพากษาแล้วไม่ได้ หากมีการตกลงกันได้ระหว่างคู่ความ ก็ชอบที่จะทำสัญญาประนีประนอมยอมความกันในชั้นฎีกา โดยจะทำได้ที่ศาลชั้นต้นหรือศาลฎีกาก็ได้ กรณีจึงไม่อาจอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ ๖ ได้ตามคำร้องของโจทก์ ที่ศาลชั้นต้นมีคำสั่งอนุญาตให้โจทก์ถอนฟ้องจำเลยที่ ๖ และให้จำหน่ายคดีออกจากสารบบความ จึงไม่ชอบ

นายประเสริฐ เสียงสุทธิวงศ์
บรรณาธิการ